

La Creu Roja Andorrana en l'àmbit internacional

Josep POL i PEDRÓS

Parlar de la Creu Roja Andorrana (CRA) en l'àmbit Internacional, de les relacions que hem anat entreteixint al llarg dels anys des d'aquell inici, l'any 1980, va més enllà de les relacions internacionals establertes amb els països. És crear una xarxa solidària potent que serveix per pal·liar –en la mesura de les nostres possibilitats– les ingents necessitats que assolen la multitud de territoris desamparats pels seus propis governs.

En aquest article, la xerrada del qual se celebrà a Prada de Conflent el propassat agost del 2024 –en el dia d'Andorra– parlarem breument de la història i el naixement de la Creu Roja en el seu àmbit Internacional, de les activitats que realitzen arreu el Comitè Internacional de la Creu Roja (altrament dit, en l'acrònim en anglès ICRC), la Federació de la Creu Roja i Mitja Lluna Roja (IFRC), així com les seves diferents societats nacionals (SN), que operen en els 192 països en els quals actualment estem estesos, algunes de les activitats del moviment, l'estructura del Moviment de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja, el dret internacional humanitari (DIH) i, finalment, la Creu Roja Andorrana en el seu àmbit Internacional.

En aquest article, que espero dilucidar i minimitzar al màxim de conceptes possibles, l'objectiu principal és arribar a assolir els mínims coneixements de la institució perquè puguem parlar amb propietat i saber el perquè ens entrellacem totes les SN de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja.

Tot començà el 1859, quan un empresari ginebrí, Henry Dunant, creuava el nord d'Itàlia per trobar-se amb l'emperador Napoleó III, que estava establert a les seves colònies del nord d'Àfrica. En aquest periple, Henry Dunant arribà cap al tard a una petita

HENRY DUNANT
(Suïssa, 1828)

població anomenada Solferino, que havia estat testimoni hores abans d'una cruenta batalla entre italians, piemontesos i francesos. L'estesa del que a l'albada eren éssers humans era descomunal, es comptaren fins a 40.000 persones entre morts i ferits, molts desatesos o en condicions deplorables.

Fou en aquell moment quan Henry Dunant ideà, organitzà –i va socórrer, amb l'ajuda de la gent dels pobles propers– una ajuda que fos desinteressada, neutral, imparcial i independent. Fou la idea germinal del que després serien les Societats Nacionals de la Creu Roja “...tenir cura dels ferits en temps de guerra, mitjançant voluntaris entusiastes i dedicats, perfectament qualificats per al treball...”.

Des d'un primer moment, Henry Dunant va concebre les societats com a ens neutrals, disposades a ajudar a qui ho necessités, independentment de la raça, nacionalitat o creences. Aquesta idea la van recollir quatre membres de la Societat Ginebrina d'Utilitat Pública, que, juntament amb ell, van impulsar el projecte fins a la constitució formal, el 1863, del Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR, en l'acrònim en francès).

Un any després, el CICR, amb el suport del govern suís, convocà una conferència diplomàtica en la qual dotze estats signaren el primer Conveni de Ginebra (1864), que servia per alleugerir el patiment dels ferits i malalts de les forces armades en campanya. En els anys successius i fins l'actualitat s'hi han anat sumant diversos convenis de Ginebra més: el segon fou signat per alleugerir el patiment dels ferits, malalts i nàufrags de les forces armades a la mar. El tercer conveni, signat després de la Primera Guerra Mundial, era el relatiu al tracte dels presoners de guerra, i el quart, signat després de la Segona Guerra Mundial, versava sobre la protecció de les persones civils (sic) en temps de guerra. Alhora, per a una major concreció d'aquests convenis, s'establiren també al llarg dels anys tres protocols addicionals, els quals, en tot el seu conjunt, constitueixen el que es coneix com a dret internacional humanitari (DIH), aplicats tan sols aquests convenis i protocols addicionals en situacions de conflicte armat.

El CICR, institució humanitària suïssa independent, fou creat el 1875, i va ser l'òrgan fundador del Moviment Internacional de la Creu i de la Mitja Lluna Roja, en dirigir i coordinar la seva acció en situacions tan sols de conflicte armat i de violència interna. El CICR ha rebut tres premis Nobel de la pau: el 1917 (un any abans de finalitzar la Primera Guerra Mundial), el 1944 (curiosament, un any abans de finalitzar la Segona Guerra Mundial), i el 1963, conjuntament amb la Federació Internacional de la Creu i de la Mitja Lluna Roja, per la seva tasca en els processos de descolonització.

Les principals missions del CICR són:

- Ser el garant dels set principis fonamentals de la Creu Roja.
- Jugar el rol d'intermediari neutre en els conflictes armats.
- Protegir i assistir les víctimes dels conflictes armats, així com dels conflictes interns.
- Vetllar pel respecte del dret internacional humanitari (DIH) i promoure'n el desenvolupament.

La Federació Internacional de la Creu i de la Mitja Lluna Roja (IFRC), a la qual pertany la nostra petita Societat Nacional d'Andorra amb els mateixos drets i obligacions que la resta de societats nacionals, té actualment 192 Societats nacionals (SN) membres. La Federació

Internacional de la Creu i de la Mitja Lluna Roja fou fundada el 1919 i és l'òrgan directiu de les societats nacionals quan no hi ha conflictes armats.

Les principals missions de la Federació Internacional de la Creu i de la Mitja Lluna Roja (IFRC) són:

- Ser el garant dels set principis fonamentals de la Creu Roja.
- Ajudar al desenvolupament de les societats nacionals (SN).
- Coordinar els socors en cas de catàstrofes.
- Ajudar els refugiats fora de les zones de conflicte.

Cooperació efectuada de la Creu Roja Andorrana (CRA) amb els organismes supranacionals

- Federació Internacional de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja (IFRC)
- Comitè de Mediació de la IFRC: president, Sr. Josep Duró i Vidal (AND)
- Comitè Internacional de la Creu Roja Internacional (CICR)

Entre moltes altres, en destaquem les aportacions següents:

- Es destina cada any una certa quantitat de diners per sufragar les necessitats econòmiques de la Federació (5.000 euros anuals) i del CICR (3.000 euros anuals).

- Col·laboració entre societats nacionals dels petits estats de la Creu Roja a Europa (SENS), en aquest cas hi estem juntament amb Liechtenstein, Malta, San Marino, Xipre, Montenegro, Mònaco, Islàndia i Luxemburg. Exemple de col·laboració: amb Creu Roja Mònaco participem en un projecte a Burkina Faso.

- Cooperació amb la Creu Roja Francesa (estada dels nostres voluntaris socorristes als JJOO de París, formacions i preventius a França), així com la Fundació de la Creu Roja Francesa (7.000 euros) i Creu Roja Espanyola (preventius, teleassistència, loteria de l'or, etcètera).

- Altres: mascaretes i material fungible que es va haver d'anar a buscar a França (covid). En tots aquests espais de col·laboració, és fonamental la bona entesa i sintonia que es mostra entre totes les societats nacionals (la major part dels països del món), així com l'ajuda mútua que ens prestem en cas de necessitat entre nosaltres, les societats nacionals, estant aixoplugades per la mateixa Federació Internacional de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja que les auxiliaria en cas de menester ajuda.

Gràcies per la seva atenció.

Josep Pol i Pedrós,
secretari judicial i President de Creu Roja Andorrana